

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravništvu.

Telefon številka 118.

Konec efijaltov.

Kaj se je zgodilo s znanim grškim izdajalcem Efijaltom po bitki pri Termopilah, se ne ve.

Efijalt je bil namreč izdal svojo domovino s tem, da je pokazal Perzijanom pot okoli gore in jih je pripeljal za hrbet one hrabre čete Grkov, ki so se pod vodstvom Leonide bojevali proti desetkrat večji perzijski sili za svobodo domovine; tako izdani so padli bojevniki pri Termopilah, ker velel tako je domovine ukaz. Kaj se je zgodilo z Efijaltom, ni znano, vemo le, da je njegovo ime ostalo v prokletstvu in da je ostalo do danes znano celemu svetu — njegovo izdajstvo.

Nekatera poročila privajajo, da je perzijski kralj sam — dasi barbar — imel toliko časti, da je dal Efijalta obesiti na prvo drevo spoštoval pa je one junake, ki so ostali na svojem mestu in junaško padli v boju za svobodo. Svoje čete je baje perzijski kralj pripeljal mimo obešenega Efijalta, da bi jim pokazal, kaka usoda doleti izdajalca; na drugi strani pa je z višave kazal na trumo padlih junakov, da bi vzbudil v njih spoštovanje, do onih, ki so do zadnjega dihljaja stali na svojem mestu. — Drugi pravijo, da se je Efijalt sam obesil. Kakor je zaslužil. Tudi to je mogoče. — Neko poročilo pa pravi, da ga je zagledal ranjen grški vojak in je zbral zadnje sile — ter ga na mestu ubil. »Sedaj lahko umrjem«, je rekel vojak in je padel mrtev...

Tako se pripoveduje o Efijaltu. Svetovna zgodovina pozna dva izdajalca Iškarijota Judeža in Grka Efijalta. O obeh je tekmolet nastalo več različnih poročil, zato ni čudno, če se je ohranila iz poznejše grške dobe, ko je račinirano dosegla tudi stare svete tradicije sledeča povest: Efijalt se ni po bitki pri Termopilah niti sam obesil, niti ga ni dal obesiti perzijski kralj, niti ga ni ubil smrtno ranjen grški vojak. Ampak Efijalt je živel še dalje in je prišel v Atene. Tam je hodil ponosno po trgu in je zbral okoli sebe trumo malopridnih ljudi, ki so odobravalji njegovo izdajstvo. Pravijo, da ni bilo na svetu še nobene tako slabe in neumne misli, da bi ne našla vsaj nekaj privrženecv in tako so se nekateri nezadovoljni elementi zbrali okoli Efijalta, ker so upali, da bodo od tega imeli svoj dobiček. Mislili so namreč, da bodo Perzijani itak premagali Grke in takrat se bo dobro godilo onemu, ki bo z Efijaltom. Zgodilo se je tudi, da se je raznesel glas, da se je ona stvar pri Termopilah zgodila — po volji bogov. Efijalt je namreč raznesel po Atenah vest: ako bi bogovi hoteli — bi bili Grki vseeno zmagali — dasi so bili izdani — tako pa bogovi niso hoteli in proti volji bogov ne moremo ničesar. — Našli so se ljudje, ki so to verjeli in so rekli, da je poraz pri Termopilah — volja bogov. Efijalt je bil le sredstvo, s katerim se je uredila božja volja. Tako se je Efijalt skliceval na bogove — in zato ga v Atenah niso ubili, Efijalt je na ta način postal — prvi klerikalec.

V krogih nevednega ljudstva je dobil zase nekaj privrženecv in je tvoril v Atenah svojo stranko, ki so jo pošteni ljudje imenovali — izdajalsko stranko. Posebno so se ga držale stare grške babe — zakotni svetohlinci in neumni ljudje, ki so verjeli še na stare bogove in so grško narodno kulturo in boj za svobodo smatrali za protiversko in brezbožno početje. Raznesli so tudi po Atenah vest, da je

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

O trgovskem šolstvu.

Naučno avstrijsko ministrstvo je izdalo v januarski številki svojega vestnika natančen pregled avstrijskega trgovskega šolstva, v pregledu pa se ne omenja onih zavodov, ki jih država ne podpira (med temi so tudi oni, ki imajo pravico javnosti); tako da je na podlagi tega uradnega poročila težko podati natančen pregled vsega našega trgovskega šolstva, kajti ravno trgovsko šolstvo je še mnogo v privatnih rokah, ker je država premalo poskrbela za trgovske šole. Zato imamo mnogo kurzov privatnih in pri posameznih šolah) mnogo deželnih in mestnih zavodov — tako se da le približno podati pregled današnjega trgovskega šolstva. Za nas je to važno, ker bomo videli, kako malo skrbí posvečujemo pri nas prav temu tako važnemu šolstvu. (Saj je bil doslej pri nas edini Mahrov priv. zavod, ki je vzgajal trgovski naraščaj. Šele v zadnjem času smo dobili važno trgovsko šolo v Trstu, ki obeta za nas največ bodočnosti in nižjo dež. trgovsko šolo v Ljubljani.)

Trgovsko šolstvo se deli: 1. **trgovske akademije** (s štirimi letniki), 2. **dviletne trgovske šole**, 3. **enoletni kurzi ali enoletne šole** (večinoma za deklice), 4. **nadajevalne šole za vajence** (po tri razrede), 5. **razni kurzi** (t. zv. abiturijentski kurzi za abituriente srednjih šol in absolutne licejev). Poleg teh imamo kurze za knjigovodstvo, kalkulacijo, za pisalne stroje etc. V celi Avstriji je letos 23 trgovskih akademij, med temi jih je 10 na Češkem, 4 na Moravskem, 2 v Galiciji, 2 v Dolenji Avstriji, 2 v Trstu, 2 na Tirolskem, 1 v Gorenji Avstriji, 1 na Štajerskem. Vidimo torej, da je nad polovico vseh avstrijskih trgovskih akademij v čeških deželah, zato imajo Čehi doma in v tujini toliko svojih izučenihi moči. V drugih deželah sploh ni višjih trgovskih šol. Po učnem jeziku imajo Nemci polovico trgovskih akademij (12 je nemških), čeških je 7, (5 na Češkem, 2 na Moravi), imajo jih mesta: Praga, Chrudim, Kraljevi Gradec, Karlin, Plzen, Brno, Prostějov) 2 sta poljski (Krakov, Lvov), 2 italijanski (Trst, Trident). Državnih trgovskih akademij je samo 7 in sicer sta 2 nemški (Gradec, Brno) 2 češki (Brno, Chrudim) 2 italijanski (Trst, Trident) 1 poljska (Lvov). Vse druge trg. akademije združujejo občine, mesta, gremiji, komore ali priv. društva.

Trgovske akademije so ustanovljene samo za dečke, le v Pragi pri češkoslovanski trg. akademiji je poseben ženski oddelek (češki). Na druge akademije se dovoljuje vstop deklic, le na posebno prošnjo (sprejemajo se le deklice, ki so absolvirale nižje 4 razrede srednje šole, ali licej; z meščanske šole se ne sprejme principijelno nikogar, ker bi bil naval prevelik in ker nudi meščanska šola premalo predizobrazbe). Kolikor se da prešteti je na vseh trgovskih akademijah sedaj 178 deklic, med temi jih je samo na praški češko slovanski akademiji 158.

Vseh dijakov na trg. akademijah v Avstriji je 7735 poleg tega 57 privatistov in privatistek. Nemške akademije imajo 4328 dijakov (19 privatistov), češke 2894 (27 priv.), poljske 299 (8 priv.), italijanske 214 (3 priv.). — Dr-

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravništvo: Učiteljska Tiskarna, Francišanska ulica št. 8.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: petlet vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju popust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

žavni zavodi imajo 1400 dijakov (15 priv.) in sicer nemški zavodi 538, češki 527, italijanski 214, poljski 221. Večina teh trgovskih akademij je že **prenapolnjena**. Razredi kažejo visoko število dijakov (n. pr. Krakov 67) povprečno je po 40—50 učencev (v Trstu je manj: 35 učencev v 2 oddelkih). Zato se tvorijo paralele. Treba pa bo kmalu misliti na to, da bo premalo — mest za vse, ki se bodo izučili. Najbolj napolnjena je praška češkoslovanska akademija, ki ima 1233 učencev (med temi 128 deklic) za njo je stara dunajska z 1012 učenci. Nova dunajska ima 735, praška nemška 554 itd. Najmanj učencev ima laška trg. akademija v Trstu (110) in v Tridentu (104).

Abiturijentski enoletni kurzi, ki so pri teh akademijah so se dobro izkazali, dostopni so abiturijentom sred. šol, preparandij, obrtnih šol, in licejev. Takih kurzov je 13 in sicer 7 nemških (Dunaj, Gradec, Praga, Ustje, Brno, Olumuc) 4 češki (Praga, Chrudim, Brno, Prostějov) 2 poljska. Za licejke je doslej poseben kurz na Dunaju in v Krakovu.

Vseh slušateljev je bilo lani 1477. (908 nemških, 332 čeških, 236 poljskih). Vseh slušateljev na akademijah in kurzijah je bilo 9269 (na nemških zavodih 5256 ali 56,71%, čeških 3253 ali 35,09%, poljskih 543 ali 5,86%, italijanskih 217 ali 2,34%).

Iz teh številk lahko spoznamo kulturne in gospodarske razmere raznih delov naše države. Nemci tvorijo malo več kot tretjino avstr. prebivalstva, (35,8%) v trg. akademijah pa imajo čez polovico učencev (56,71%) Čehi tvorijo nekako eno četrtino prebivalstva (23,2%) v trg. akademijah pa imajo tretjino (35%). Poljaki imajo 16,6% prebivalstva na trg. akademijah pa imajo 5,86%. In mi Slovenci? Koliko procentov teh obiskovalcev trg. akademij pade na nas. Imamo nekaj slušateljev v Gradcu, na Dunaju in v Pragi. Menda največ v Pragi. Vsega skupaj komaj — 20 ljudi.

Doslej smo dobili šele nekaj močij s trg. akademij. Naša trgovina potrebuje še mnogo dobrih domačih sil z višjo trg. izobrazbo. Stevilke govore. Jutri si ogledamo še drugo trgovsko šolstvo!

Brambna reforma.

Včerajšnja seja ogrsko-hrvaškega državnega zbora je bila po predporočilih zgodovinskega pomena, vendar se v nji ni zgodilo nič novega, nič posebnega, česar bi dozdaj ne videli v peštanskem parlamentu. Zgodilo se ni nič drugega nego to, da brambna reforma, ki je stala kot prva točka na dnevnem redu ni prišla v razpravo, a to se ponavlja že skozi deset mesecev. A vendar je smatrali ta dogodek kot uspeh in zmago opozicije. Justhovci so se pred sejo oglašili pri predsedništvu, ter se prigrisali k besedi k dnevnemu redu, kar pa je predsednik zavrnil. Kljub temu pa so opozicionalci čisto po poslovniku preprečili prehod na dnevni red in zavlekli sejo tako, da brambna reforma sploh ni prišla v debato. Ta taktika Justhovcev je bila po poslovniku, da ji ni mogel ugovarjati nikdo. Ta seja je zopet dokazala, da treba opoziciji le skupnosti in pozljivosti, potem lahko prepreči vse kar hoče, ne da bi se posluževala kake hrupne ali teh-

Kmetska posojilnica Ljubljanske okolice

Rezervni zaklad nad 500.000 kron.

Stanje hranilnih vlog 20 milijonov kron.

Obrestuje hranilne vloge po čistih 4 1/2 % brez odbitka rentnega davka.

LISTEK.

Nedeljska pisma.

VII.

Na Pristavi, 14. aprila 1912.

Gospa!

Dovolite, naj začnem kakor v povesti: Živela je deklica — lepa, da ji ni bilo daleč okrog podobne, kaj šele enake. Imela je zlate lase in lice božje lepote. Ustna — vabljalivost sama: napoj sladkosti je kipel na njih. Blazen, komur je in bo do njega svobodna pot! Ali ne bodo nikoli vzdrhtela od bolesti in grenkobe ta sladka, rdeča, vabljaliva ustna? Ne bodo li nikoli pobledele, stisnjena od trpljenja? Napoj sladkosti — ali se nikoli ne umakne topkemu vzdihu, bolestnemu vzkliku?

Hitela ji je nočica v šumeči svet. S tihega doma v glasno življenje. Nabirali so se ob njej čestilci — bil jih je pisan venec, dijaki in oficirji, razvneti od lepote, so si hoteli priboriti pot do napojla sladkosti. Moja deklica ni bila taka, da bi si izbrala enega, da bi smo enemu cvetela vsa njena čaroba. Izpremena — neizbrpni vir naslade! Ravnila pa ni tako hotoma. V krvi ji je bilo tako, recimo, v nazoru, da je ves svet njena last. Vse, kar je, je njeno; vse, kar se da uživati, je zato, da ona uživa. Nič zlobe in nič prešernosti ni bilo v njej. Bila je tiste vrste človek, ki ima tako naravo: prvi in zadnji sam jaz!

Glejte, gospa, mnogo pametne modrosti leži v takem nazoru! In sicer kar se tiče življenja sploh. Govoriti moremo o trdni, zavestni celoti, če imamo trdne in zavestne posamezne eksistence. Idealno je žrtvovanje samega sebe, am-

pak dostikrat je brez koristi in brez uspeha. Koristnejša in uspešnejša je trditev lastne pozicije z materialnimi in moralnimi pridobitvami, ker je samo s trdega temelja mogoče razvijati vse svoje sile tako, kakor to hoče korist skupnosti, ki ima do nas iste pravice, kakor jih imamo mi do nje.

Hitela je moji deklici nočica v šumeči svet. Slučaj je hotel, da sem jo mogel gledati iz oči v oči tudi jaz. V veselo družbo mladih ljudi me je zanesla pot. Med njimi je bila tudi ona — med lepimi najlepša! Razgredo jo je veselje, in se je lapnila k meni. Nevede. Pomladna sapa zaziblje rožo, pa se nagne, kamor jo skloni valovanje vonjavega zraka. Tako je splošnega veselja nemirni val nagnil mojo deklico na mojo stran. Kakor bi me obšla neznana, neslutena blaženost, tako mi je šinilo po vsem telesu. Vsa družba se je potopila nekam v temo, v sivo praznino za mejo. Pogoltnila jo je praznina, kakor da mi hoče odvzeti to, česar mi ni treba, in pustiti pred mojimi očmi samo tisto, kar je neskončno lepo. Vse je zginito — pred menoj je stala samo moja deklica: napoj sladkosti na njenih ustnih, živa radost v njenih očeh!

Mladost je stala pred menoj, lepota, blaženosti polna! Vseokrog je bilo tiho, mrtvo; samo njen smeh je zvenel kot srebrni glas, kot pesem srcu umiljiva!

Mladost sem gledal pred seboj — najlepše, kar ima, kar zmora človeško življenje. Kakor bi bilo življenje raj in zemlja nebo — tako stoji ob njega začetku mladost. Kdo premeri višino njenih želja, kdo globino njenih čustev? Kdo kipenje in drhtenje srca, kdo skrivnost pogleda? Kdo upodobi belino nedolžnosti, kdo doglej vso daljavo cest, posutih z rožami, ki so se izprožile do sreče, in blaginje, ki sanja v srcu in se razliva, olncu enako, tja v nedoglednost, dogledno

le hrepenjenju mladosti?

Hrepenenje mladosti! Nikjer in nikoli mu ni meje in zapreke. Dviga se, plava na vse strani! Mladost nosi na kraljevi prestol, ji odpira vsako srce, ji izpolni vsako željo. Glejte jo, gospa, kako se sklanja moji deklici glava. Niža se do tja, kjer utriplje srca skrivnostno drhtenje! Sklonila se je, da vidi svojo lepoto, da spozna svojo ceno, da sanja z odprtimi očmi... Kako je vse sijajno okrog nje, še sijajnejše pred njo! Mladosti ni višine, da bi ne stopila nanjo, ni daljave, da bi je ne prehodila.

Mladost sem gledal pred seboj — krono življenja, iztočišče vsega, kar je najblažjega, najlepšega, najplemenitejšega. Iztegnil sem roke, hotel sem do nje. Kdo neče do sreče? Vsak hoče — tudi jaz! A nisem mogel, roke so omahnile.

Deklica moja! Mladost! In komur živi v spominih — kaj mu hoče vsa realnost, požrešna ujedna ptica, ki belemu golobcu zasadi kremplje v vrat, da mu napravi najdražje, kar ima — življenje!

Glejte, gospa, tako je naša sladkost dar slučaja, trenutna zavest, ki se pretopi v bol in žal, ko ubije hipno razvnetost spoznanje, da naše mladosti ni več! Kaj je sad tega spoznanja? Da ni človek samo zaradi sebe, ampak ko mu čas ospe krono življenja, mora z mirno roko sprejeti boj. Življenje, ki mu je odcvetela mladost, je boj, in boj je, ki daje življenju vrednost in pravico, da živi.

Realnost hoče, da živimo z njo in da živimo tako, kakor tečejo njene steze, kakor hočejo njeni ukazi.

Ne bodo li sladka, rdeča, vabljaliva ustna moje deklice nikoli pobledele, stisnjena od trpljenja? Ali se nikoli ne umakne napoj sladkosti bolestnemu vzkliku, trpkemu vzdihu? Metulj — kako

veselo ga nosijo pisana krila s cveta na cvet, a kako vzdrhti, preboden z iglo, od bolesti in grenkobe! — O, sladka ustna, tudi ve boste pobledele! Mehka, bela ročica — tudi ti se stisneš v pest! Zveneca, srebrna pesem mladosti — tudi ti se protiviš v bolesten vzklík, v glasno kletev! Edina rastlina, ki raste vsemu človeštvu, je pelin; edino plačilo, ki mu ne uide nihče, je smrt! — Pelin realnosti, smrt mladosti — to je resnica, ki mora z njo računati brez izjeme vsakdo! V tem primeru ne pomaga nobeno slepilo, nobeno obetanje. Kdor se ne vda tej resnici, ta se vara. Čim dlje se vara, tem hušje je, kadar pride spoznanje!

Moja zamaknjenost je minila: glasan krog vesele družbe me je potegnil v svojo sredo. Moji deklici se je dvignila glava — vesela je bila z veselimi — veselje je delež mladosti.

Od tistega dne mi je bila že stokrat pred očmi. Kaj hočem? Lepote je žejno vsako srce, in vsako oko ima svoj pojem o lepoti. In kar prija mojemu očesu in mojemu srcu, to je zame lepo. Ne vprašam, je li všeč komu drugemu — sam sem sodnik in sodim samemu sebi! Ker živi pojem lepote v meni, imam pravico, da jo uživam. V boju življenja je treba okrepčila, saj ni nikogar, da bi ne omagal. Dasi tudi je slabost lahko neskončno kratka, slabost je vendarle. Omagal bi na vekomaj, da nimam ideala. Ne samo jaz, ampak vsak. Umreti nočem z Goethejevim Wertherjem v rokah; kadar umrem, hočem umreti z zavestjo, da sem izpolnil svoj čas in dopolnil svojo nalogo.

Zato pa ne grešim proti nikomur in proti ničemu, ako v trenutkih zle volje in šibkosti sežem s svojimi mislimi v svoje srce in se tam kaj oplodim z novo močjo. Ker je lepota v meni, pijem iz tega tudenca. Ako bo in kadar bo sovraštvo tamkaj — tudi ta volec mi daj nove

nične obstrukcije. Večina je grozila, da stare vsako opozicijo, da podvzame boj proti obstrukciji z nasilnimi protisredstvi, a opozicija je večini izbila sama orožje iz rok, ker je v svoji taktiki držala v roki poslovni red, ter se niti v eni točki ni zagrešila proti njemu. Ako se hoče upoštevati nauk te seje, lahko se konstatira brez vsakega pretiravanja, da je boj večine proti opoziciji popolnoma brezuspešen, opoziciji ni treba niti tehnične obstrukcije, ker ji nudi poslovni red dovolj pripomočkov, da izvaja svoje stališče napram vojaškim predlogom! Nastane vprašanje, kaj sedaj? Kakor dognano dejstvo se lahko konstatira, da je usoda vojaških predlog v sedanjem ogrskem parlamentu pokopana. Ali naj te tedaj reši novi parlament, ali pa vlada sama potom sistiranja ustave; na Hrvaškem je ogrska vlada lahko uvedla absolutni režim, a kako bi enakega prenašali Ogrji sami, to vlada dobro ve in se boji! Ugoditi opoziciji z izpremembo volilnega reda, vlada že raz načelno stališče ne more, ker je najvažnejša točka njegovega programa udeležitev vojaških predlog, potem pride šele vse drugo. — Odločitev še vedno ni padla, ker ogrska vlada se boji sama najbolj posledic; zato pa odločitev prepusti gotovo kroni, ki se gotovo ne bo ustavljala, da uprizar na Ogrskem isto, kar je poskusila na Hrvaškem! Grof Khuen potuje zopet na Dunaj in prepusti odločitev kroni. Naj se zgodi na Ogrskem kakoli, vse pomenja uspeh in zmago opozicije. Gotovo je tudi, da bi ves svet simpatiziral danes z Ogrsko, ako bi ona ista država, ki se bori za svoje pravice, ne zagrešila tolikih nasilij proti Hrvaški, ako bi ne teptala tam zakona in ustave, ako bi z zločinski politiko ne vodila strahovlade nad Slovaki! — Zato pa tudi ta boj na Ogrskem pusti ves svet hladan, ker v Ogrski vidi združeno tiranstvo in absolutizem, ki je naperjen proti zemlji, ki ž njo simpatizira ves kulturni svet. —c.

DNEVNI PREGLED.

Iz Cuvajevega kraljestva nobena novica ne more več presenetiti, dela, ki se dogajajo tam, presegajo pojmovanje zdravega razuma in danes pač ni več človeka, ki bi videl v Cuvaju normalnega človeka; norci se dele v dve vrsti, ali so neumni ali pa zlobni. Cuvaj pa spada v obe kategoriji in je popolen dvojni norec! Ker se mu zdi, da je hrvaško časopisje že popolnoma uničil, hoče se znesti še nad inozemskimi in na kolodvoru ustavlja vse časopisje, ki prihaja v Zagreb, tako, da je Zagreb v časnikarskem oziru odrezan od drugih dežel. Posebno na Ljubljano ima piko, odredil je najostrejšo cenzuro ljubljanskih listov, osrečil nas z zagrebškimi detektivji, ki se pridno uče v Gerlovičevi družbi slovensčine in z njegovimi navodili vrše cenzuro nad slovenskim časopisjem. — Kar pa dela Cuvaj na Hrvaškem, kaj takega se pač ne godi nikjer. Par izglede njegovih konfiskacijske prakse. V »Obzorju« je bila zaplenjena besedica ...da, v »Agramer Tagblattu« besedica »auch«. In kaj se je dogodilo pravaškemu glasilu »Hrvatska«. Uredništvo je poslalo na cenzuro gotovo številko. Pametni črko pa je v vsi številki prečrtal le eno samo črko in sicer i. Predno je dobila redakcija obvestilo o konfiskaciji, ste pretekli dobri dve uri, da bi si prikrajšal posel, je strojnik iz stereotipirane strani izpraskal konfiscirano črko i in poslali so list vnovič v cenzuro, po dveh urah pa pride odlok, da se konfiscira tudi to naklado, ker se v novem listu pozna prazen prostor, odkoder je bila izpraskana črka i, da bi torej čitatelji lahko takoj vedeli, da je bil list zaplenjen, kar pa ne odgovarja do ločbam kraljevskega komisarja. Morali so torej dotično notico izločiti in nadomestiti z drugo, cenzura je trajala zopet dve uri. Tako se je izdajala lista zamudila vsled konfiskacije črke i za 8 ur. Na zagrebškem kolodvoru se ple ni časopisje vsepoprek, ko pridejo poštni pošiljave časopisov z vlaki v Zagreb, pobero policaji še neprečitane časopise ter jih odneso na policijo, da jih tam potem prebero, ako najdejo le najmanjšo notico, prepovedo raznašanje. Ta ko včeraj v Zagrebu ni bilo dobiti niti nemških, neodvisnih ogrskih, italijanskih, francoskih, slovenskih, čeških in srbskih listov! Več pač Cuvaj ne more storiti, da bi ubil javno mnenje, seveda on to misli, da se mu to posre- a ko bo pregledal rezultat svojega novega po-

četja, bo pač spoznal, da je bilo vse zastoj. **Modra brošura.** Te dni je napravila v Ljubljani veliko senzacijo nova škofova brošura t. zv. modra brošura. V nekaterih poglavjih je ta brošura še hušja od rdeče brošure. Naslov ji je »Starišem: Pouk o vzgoji. — Spisal Anton Bonavetura, škof ljubljanski.« Nihče ne bo tajil, da je našemu ljudstvu, posebno starišem potreben pouk o vzgoji. Priznavamo tudi, da je posebno važen pouk o spolnem vprašanju. Mnogi odlični pedagogi so se pečali s tem vprašanjem (Forel, Förster) in nimamo o tem mnogo dobrih in slabih knjig. Premišljalo se je mnogo o tem, kdo naj okoližljivih stvareh govori z mladino — o stvareh, ki jih konečno vemo vsi, a javno ne govorimo o njih. Vsi so bili mnenja, da je v tem oziru treba skrajne previdnosti. Eni so svetovali, naj to opravijo stariši, drugi so mislili, da je to dolžnost šole — tretji so rekli, naj bi to storili šolski zdravniki. Ker sedaj še nimamo povsod šolskih zdravnikov — spada stvar v področje staršev. Seveda v marsičem niti starši niso poučeni, zato je prav, da se jih pouči. Toda zdi se nam, da to vprašanje ne spada v škofov delokrog. Priznati moramo tudi, da način kakor škof, govori o teh stvareh — ni pravi. — Pred nekaj leti je izdal dr. Demšar brošuro o spolnih boleznih in nihče se ni mogel spotikati. Poznalo se je, da jo je pisal strokovnjak-zdravnik. Zato je bila v nji potrebna resnost. Stvari, ki se tičejo spolnega vprašanja, so naravne in se morajo tudi tako obdelavati. Škof obdeluje celo vprašanje z verskega stališča in pride na ta način do stavkov, ki jih ljudje ne bodo smatrali za resne. S tem zgreši brošura svoj namen. Brošura bo bolj za zabavo, nego za pouk. — Škof se sklicuje, da je bral knjige učenjakov — pogosto se sklicuje tudi na lastne skušnje. Mi mu vse to verujemo, vendar dvomimo, ali je primerno, da se ravno on peča s takimi stvarmi. Naj bi vendar rajši naročil podobno delo pri kakem zdravniku ali naj bi dal preložit kakšno dobro delo iz tujih jezikov, ne pa da se sam s tem peča. Vemo, da se bodo nad nas jezili katoliški časopisi, češ, da stvar izrabljamo — toda vsak pameten človek bo tega mnenja — da naj se s tem pečajo zdravniki, babice, strokovnjaki — ne pa škofje. Tudi pripusti ljudje misliti tako. Gotovo je, da je mnogo nezdravega v današnji družbi, toda dvomimo, da bi take brošure te razmere ozdravile. Podajmo tu nekaj stavkov iz škofovih razprav: Knjiga govori o vzgoji pred porodom, po porodu, o hrani otrok, o začetku duševnega življenja, o vzgoji za večnost, o vzgoji za čistost, o spolnem pouku — o grehu itd. O začetku človeka pravi modra brošura:

Pa tudi kolika skrivnost je začetek otroka! Saj pri tem sam Bog sodeluje, ki koj pri spočetju otroku ustvari neumrljivo dušo. Vi-diš, dragi oče, s Teboj deluje Bog; glej, pre-srečna mati, s Teboj in v Tebi deluje Bog. S kako svetim strahom in kako premišljeno in pripravljeno se morata združevati v dosego namena, ki ga ima sveti zakon! Dalje pravi: Prav dobro bi bilo, ko bi se v tem času zakon-skih pravic posluževali bolj redko. V zadnjem mesecu, posebno pa pred porodom pa je vse-kako zahtevati popolno zdržnost... Ali ni to samo po sebi razumljivo. V oddelku o spolnem pouku ima škof par dobrih misli, vse pa skazi njegovo smešno opisovanje. Škof pravi n. pr. da morejo otroci pri živini na paši kaj nespo-dobnega videti in da potem začno grešiti med seboj. To je vendar smešno, ako človek pri živini govori o »nespodobnosti«. Ravno tako je napačen nazor, da naj se proti nečistosti bori otrok z molitvijo in s sv. zakramenti. Znano je, da v tem oziru več pomaga resen na-raven pouk o zdravju in dostojnosti človeka. — Škof pravi: »Le v zakonu se sme in more spolnemu nagonu dovoliti, kakor se spodobi po nauku Zveličarjevem...« Zveličar ni dal vendar v tem oziru nobenega nauka — to je stvar narave. Enako je nepotrebnost govoriti o sramoti pri nezakonskih otrocih — saj so tudi ustvarjeni po božji podobi. To je danes soci-alno vprašanje. Dalo bi se še dosti o tem pi-sati. Škof prosi, naj vsak prečita knjižico več-krat. — H koncu pravi: »Izročim pa knjižico Tebi, o deviška Mati!« To se po vsem tako čudno glasi: Verjame, da je imel škof dober namen — toda dovolj, dovolj!

»Miklova Zala«. Zadnjič smo priobčili iz-javo g. Špicarja glede Danilove »Dramatiza-

cije« Sketove povesti »Miklova Zala«, kjer je dokazal avtorju, da je njegovo delo le navaden plagiat Špicarjeve dramatizacije, ki se je igra-la že na ljubljanskem odru. Danilovo dramati-zacijo je, kakor znano založila katoliška buk-varna, ki je moralno primorana, da že z ozirom na lansko afero g. Danila glede »Dimeža« po-jasni vso to žalostno zadevo. V včerajšnjem »Slovencu« priobčuje Katoliška bukvarna na-slednje »poslano«: »Dan« z dne 12. aprila 1912 št. 102 prinaša dopis g. Jakoba Špicar iz Je-senic, glasom katerega se je g. Cerar Danilo v svoji dramatizaciji »Miklova Zala« naslanjal deloma na starejšo dramatizacijo te povesti, katero je priredil g. Jakob Špicar sam. Z ozi-rom na to naznanjamo na tem mestu, da nam je g. Cerar Danilo prodal dramatizacijo v ro-kopisu kot popolnoma lasten duševni proizvod in da smo igró v tej dobri veri tudi natisnili. Ker pa ne moremo kontrolirati, če so trditve gosp. Špicarja resnične, pozivljamo tem potom gosp. Cerarja-Danila, — ki nam je odgovoren za vsako tozadevno škodo — da v najkraj-šem času zadevo z g. Špicarjem uredi; dotlej pa bomo na podlagi § 51 avtorskega zakona ustavili prodajo 3. zvezka »Ljudskega odra«, ki obsega igró »Miklova Zala« ter prepove-dujemo začasno tudi vpriporitev te igre«. Po-stopanje »Katoliške bukvarne« odobrujemo, ker je pač že skrajni čas, da se naredi konec takemu fabriciranju »dramatizacij« in »izvir-nih del.«

Na feljton naših dnevnikov se je spravlil v zadnji številki »Naših zapiskov« neki »st-«. Pravi, da aspirirajo na instinkte najširših mas, da prinašajo »šundromane«. Edina izjema, ki se sveti liki velika električna oblačnica v tej strašni temi pa je seveda »Zarja«, ki je prinašala Gorkega roman »Mati« in prinaša sedaj Zolov »Rim«. Najbolj duhoviti izrek pa si je prihranil pisatelj tiste notice za konec, kjer pravi: »Feljton naj bo nekaj najboljšega med dobrim, ne pa narobe.« Danes se nam v resnici ne ljubi, da bi poučevali gospoda — st-« o tem, kaj je »šundroman« in kaj ni »šundro-man«, povemo mu zaenkrat samo tole: Da ob-stoji namreč prav bistvena razlika med lah-kim zabavnim čtivom, kamor spadajo časniki-feljtonski romani, detektivske povesti in t. zv. letovišna in kolodvorska literatura in pa med kolportajnim romanom »ala« Grofica beračica.« »Bandit Musolino« i. p., to posled-nje je res »šund« ali po slovensko: izvržek. Širše občinstvo zahteva zabave, lahkega slo-ga, veliko napetega dejanja, ne mara pa no-benih psiholoških fines in globokih problemov; zato pač ni zrelo, tako čtivo mu nudi povsod razširjeni feljtonski roman, kamor spada n. pr. tudi francoski pisatelj Leuilleit, Ohnet i. p. — »Šunda« naši slovenski časopisi sploh niso ni-koli prinašali, dnevnik pa vendar ni noben li-teraren list, kjer bi moral biti cvet literature, kakor to misli »st-«. Temu gospodu sve-tujemo, da naj si nabavi zadnjo številko re-vije »Das literarische Echo«, tam bo našel na uvodnem mestu članek »Der Kampf gegen die Schundliteratur.« Naj ga pazljivo prebere in še marsikaj drugega, potem pa naj šele zopet spušča svojo modrost v »Naše zapiske«. Kar se pa tiče »Zarjinega« feljtona je pa stvar sle-deča: Bog blagoslovi gospodu »st-« njegovo naivno veselje nad »Zarjinimi« feljtoni, če bi pa vprašal njene čitatelje bi zvedel, da ve-činoma niso brali niti Gorkega »Matere«, še manj pa berejo seveda Zolov »Rim«, ki je po mnenju Brandesa najslabša in najdolgočasnejša stvar, ki jo je kdaj Zola napisal. No, nam je to končno vse eno, saj mi od tega nimamo škode.

Turški pop in odgojiteljica. Turški pop v Belgradu, Mehmet Remsi Deliš, je imel pred par leti za svoje otroke odgojiteljico, ki je bila zelo nadarjena. Govorila je vse balkanske je-zike, razven tega tudi madjarski in nemško. A prišel je čas, ko je morala vkljub svoji uče-nosti zapustiti njegovo hišo. Otroci so namreč že tako dorasli, da so si sami lahko izbrali »bone«, seveda ne po znanju jezikov. Amalija Mitropili — tako se je zvala odgojiteljica — je torej odšla in s seboj odnesla mnogo sku-šenj. Posebno dobro si je zapomnila, da je turški pop silno bogat. Ko je bil pred približno tremi leti pop Mehmet Remsi na potovanju, je dobil njegov sin nenadoma iz Remse neki brzo-jav. Dobri Ali je bil silno žalosten. Brzjav mu je namreč javil, da so njegovega očeta vjeli

banditi, ki zahtevajo za odkupnino 6000 kron. Ali ni dolgo pomišljal in je denar takoj odpo-slal. Kar pride oče nenadoma domov, a ni ve-del, ničesar o kakih banditih. Spoznal je takoj, da je sin nasel nekemu goljufu. Pred par dnevi je moral Ali iz Belgrada odpotovati v Pešto. Komaj je prišel v Pešto, že je dobil oče pismo, v katerem mu nekdo javlja, da je nje-gov sin nevarno obolel in da potrebuje 500 K. Modri pop je stvar naznanil policiji in nato od-poslal denar. Belgrajska policija je naznanila peštanski, naj takoj aretira onega, ki bo dvignil odposlani denar. Prišla je neka dama, katero so na mestu aretirali. Bila je bivša odgojiteljica popovih otrok. 24letna Amalija Mitropoli. Ženialno odgojiteljico so s spremstvom odpe-ljali v Belgrad, kjer bo v ječi kovala lahko zo-pet nove ženialne načrte.

Solnčni mrk dne 17. aprila. V opoldanskih urah dne 17. t. m. bo po vsej Evropi, Srednji Aziji in Severni Afriki in Južni Ameriki opaža-ti solnčni mrk. Solnčni mrk se prične ob 9.53 do-poldne in konča ob 3.15 popoldne, trajal bode torej 5 ur 22 minut. a Ljubljano je čas slede-či: Vstop lune v solnce ob 12. uri 4 min. in 9 sek., glavna faza mrka ob 1 uri 26 minut in 1 sekunda, izstop lune iz solnca ob 2.47. V Ljub-ljani se bo solnčni mrk torej lahko opazoval 2 uri in 42 minut. Kdor hoče iskati o solnčnem mrku dne 17. aprila v astronomskih knjigah po-datke, bo opazil, da so tako časovni kakor krajevni podatki za letošnji mrk pri astrono-mih zelo različni. Sicer skoro nezmotljiva as-tronomija sedaj v resnici ni v stanu natančno povedati, ali bo solnčni mrk obročen ali na posameznih krajih popolen. Da, astronomi si celo niso edini o teku centralne linije. Tako n. pr. navaža Flammarion, da bo na Portugalskem, Francoskem, Španskem in v Belgiji solnčni mrk popolen, dočim je Bigourdan po svojih računih prišel do zaključka, da bo mrk tudi v teh deželah po centralni črti le obročen. V Ljubljani ne bomo videli celotnega, ampak le tričetrtinski mrk.

Pred razpustom graškega občinskega sve-ta. Da prepreči razpust graškega občinskega sveta, je pričela vlada sama posredovati med nemškonacionalno večino in socialnimi demo-kra-ti. Poklicala je k sebi tako zastopnike nem-ske večine, kakor zastopnike socialistov in se natančno informirala o njih zahtevah in stali-šču. Pogajanja se bodo še nekaj časa nadalje-vala. Veliko vprašanje pa je, če bodo imela kak uspeh. Graški listi že sedaj izjavljajo, da se bo posredovanje vlade popolnoma izjalovi-lo, nakar bo občinski svet razpuščen in imeno-van komisar. Veliko važnost za rešitev krize se polaga na podeljek, ko ima nemško-nacio-nalna večina sejo, kjer bo odločno precizirala svoje stališče, od katerega potem ne bo več odnehala niti za las.

Sentpeterčani! Pozor! Sentpeterski »Ču-ki« pošiljajo po Ljubljani tudi naprednim rod-binam okrožnico, v kateri prosijo za moralno in prav posebno za denarno podporo. Okrož-nici je priložena položnica, podpisana je za predsednika neki L. Tomažič, za tajnika neki Turk. Poslušajte poštenost in resnico (!) teh Čukov v okrožnici: »Duhovniki, obrtniki in tr-govci, pošljite vajence in učence v naše vrste, kjer se bodo vzgajali v vztrajne, trdne značaje, zveste, pridne delavce, zanesljive poroke za srečnejšo bodočnost našega naroda... Vi sta-riši, ne more vam biti vse eno, ali so vaši otro-cj verni, pošteni, ali polni duha svobodomisel-nosti, ki je vir nesreče itd.« Nato sledi odsta-vek, prošnje in solze na žepu nezavednega občinstva. Kakšno značajnost in poštenost po-znajo Čuki, nam vsak dan kaže politična kle-rikalna stranka, kamor spadajo. Nasilstvo, ko-rupcije, nemoralna spremljajo vsak korak kle-rikalne večine v deželnem zboru in deželnem odboru. Ti ljudje naj vzgajajo Vašo mladino, tem hočete Vi pomagati k vplivu in moči? Sentpeterčani, držite svoje otroke in naraščaj-kolikor mogoče daleč od farovžev in farov-ških društev. — In ti hinavci devajo na se na-rodno masko! Klerikalec ima pred seboj edino moč cerkve, duhovščine in papeža — narod in narodnost kakor nam kažejo vsakdanji slučaj-i — prodajajo za koristi cerkve in klerikalne stranke. — Edino Sokolstvo je vsenarodna te-lovadna organizacija, čuk je strankarsko kle-rikalno društvo. Sokol je 50 let star, ima za seboj krasne dokaze nesebičnega narodnega dela in uspehov — Čuk je slepilo kratkovidne-

eneržije! Dejanja izvirajo iz energije; kakršna je ta, taka so dejanja. Kakršna je sodba o njih, to me ne sme in ne more motiti, ako se za-vedam, da delam tako, kakor hočem, in hočem tako, kakor moram.

Izpolni svoj čas in dopolni svojo nalogo! Zavedam se, da sem prvi in zadnji jaz. Zato je treba uporabiti vse, da ta jaz ostane. Ker je le-pota v meni, ne bo moja eksistenca na škodo drugim, zakaj iskoriščanje in osebni egoizem se ne strinjata z mojim pojmovanjem lepote. Ker pa je iskoriščanje in osebni egoizem, in ker sem obema sovražen, je že s tem rečeno, da ne mo-rem in ne smem poznati samo samega sebe, ampak da moram s sredstvi — bodisi material-nimi — ki jih imam na razpolago, delovati proti vsemu, kar nasprotuje mojim nazorom, in delo-vati za to, da se uveljavijo ti nazori, oziroma da vsaj nihče ne žali brez kazni in odpora tega, kar je sveto moji duši! Tako bodi življenje, ja-ko samo v sebi, posvečeno drugim! To je živ-ljenja pravi namen.

Gospa Regina, vem, da boste tudi Vi umeli mene in vsakogar, ki se z žejnimi ustni nagib-lje k napolni sladkosti. Ali se nagnem kdaj tikoma k njemu — ne vem! Srkam pa iz svoje-ga srca. Tam živi moja deklica. Tako je in tako ostane!

Vdani Vam

Rade Dragan.

Pošljite naročnino, ako je še niste!

Pod jarmom.

Roman iz bolgarskega življenja pred osvobo-ditvijo.

Spisal Ivan Vazov. — Poslovenil Podravski. (Dalje.)

Tudi beju je že prišlo na ušesa poročilo o takšnem gibanju »raje«, toda on je smatral to stvar za malovažno in otročjo ter se ni dal dra-miti v svojem duševnem miru, kakor sploh vsa turška oblastnija ob tem času.

Sedaj je stal tu kakor omamljen nad veli-kostjo zlega, ko mu je Stefčev potegnul mreno z oces. Vprašaje in strogo se je obrnil k Zama-novu:

»Hristaki efendi, midva tukaj igrava šah, a okrog naju je povsod dim!«

»Temu je šele nekoliko dni, kar sem prišel, toda vem vse, še bolje, nego Kiriak«, odvrne Zamanov.

»Veš in ne poveš? Zares lepo služiš cesar-ju!« zakliče bej zelo nemiren. Celebi se je ska-zal zvestejšega služabnika prestola.

»To je moja dolžnost, bej efendi!«

Debel pot se prikaže na Zamanovem čelu. Rekel je razčilen:

»Kar se godi tu in na drugih mestih, to je kakor eno in sto... Tu se kadi slamica, a v oko-liči panayjuriški pa se kadi iz celega kupa in vi-soka cesarska vlada ni ne gluha niti slepa. Ona vidi ta dim, pa se drži mirno... Ima za to tudi svoj vzrok... Kajti bila bi napaka, ako bi mi prvi udarili na boben in sekompromitirali nekaki spletka na ljubo. To kar vidimo v Beli Cerkvi, še ni niti senca onega dima, ki se že drugje dviga proti oblakom... Moje mnenje je, da se ne pre-

naglino in počakamo na to, kar še pride, dava-joč na vse pozor.«

Te besede so bile beju po godu, ker so od-govarjale njegovi miroljubnosti in strahu pred odgovornostjo.

Stefčev je to opazil v nemalo svojo jezo. Dobro je razumil, da Zamanov s takšnim zviti-m pojasnilom hoče zakriti svojo malomarnost po-slu za korist države.

»Hristati efendi nima tu ne sorodnikov, ne interesov, nima svoje lastnine, radi tega pa mo-druje,« je dejal razdraženo. — »Ako jutri na-stane požar, kaj izgubi?«

»Protestiram, gospod!« zakliče Zamanov strupeno in obledi.

»Prav imaš, Kiriak! jaz to razbojniško dr-hal dam obesiti!« zakriči bej.

Stefčev se zmagoslavno ogleda.

»Dobro, tudi jaz sem si sedaj premislil ter sem tvojega nazora... Poloviti je treba te osle!« reče Zamanov črez nekaj časa in jeza mu nakrat prejde raz lica.

»Hočeš reči, da se strinjava?« omeni bej ter si oddalme.

»Še nocojšnji večer jih je treba poloviti!« reče Zamanov.

»Kje so tu zbrani?« vpraša bej.

»Pri Miču Bejzadu.«

»Pri Bejzadu?... Sedaj razumem. Kdor je večji Moskal, nego so sami Moskali, on ne more biti sultanov prijatelj... Kdo je njihov na-čelnik?«

»Kdo naj bi bil? doktor Sokolov,« odvrne Stefčev.

»Zopet Sokolov? Ali je ta sedaj namesto konzula?«

»Da, da, bej efendi, samo da to konzulstvo je bilo zgolj igrača proti temu, kar doprinaša

Sokolov.«

»Kdo so drugi?«

»Prognani učitelji in še nekoliko nečim-nikov.«

Bej pogleda na uro.

»Ali so tam sedaj?« vpraša.

»Sedaj so v kleti. Navadno se shajajo na vrtu, kadar je lepo vreme... Ondi popivajo žganjico in kujejo spletke.«

»A kaj misliš početi?«

»Od Miča navadno odhajajo kadar se stemni. Ko pridejo ven, naj jih zapti obkolijo in jih tolpmeno privedejo v konak.«

»To ni dobro,« se oglasi Zamanov, »vi jih polovite brez dokazov, pa jim je mogoče vse utajiti. Radi tega jih je treba zajeti pri Maču, v sobi, kjer imajo sejo, pri samem prestopku, pravim jaz. Treba jih je vjeti s pismi, z zapisniki in z raznimi dokumenti... To bo potem v redu: črno na belem... Brez tega ne vem, nisem čul, nisem videl... Jaz sam jih hočem prvi zasli-šati...«

Ta nasvet je ugajal beju. Celo sam Stefčev je bil kar prevzet nad to mislijo. Vohun je stal sedaj pred njim v vsej svoji velikosti. Domislek pri Zamanovu je bil enak njegovi vnemi.

»To se naj izvrši brž ko se zmračí,« ome-ni Zamanov, »tema je potrebna pri podobnih napadih.«

»Omločeno je!« reče bej slavnostno in za-ploska z rokami.

Prikaže se zaptij.

»Ali je on-baši tukaj?«

»Šerif-aga se takoj vrne.«

»Kakor hitro dospe, naj pride k meni!« za-pove bej.

Zaptij odide.

(Dalje.)

žem, ki do sedaj še ni ničesar delal. Ko so se hoteli čuki bližnji Sokolstvu, je Slovanska Sokolska Zveza pokazala čukariji vrata, kadar se tebi slovenski obrtnik ali trgovec bliža čuk z vabilom ali okrožnico, odpru mu vrata in breni lažnika in hinavca, da se več ne vrne!

»Glavna posojilnica« pred Graškim sodiščem. Več članov »Glavne posojilnice« je vložilo pri ljubljanskem deželnem sodišču tožbe na priznanje nečlanstva, hoteč se s tem odtegniti neomejenemu jamstvu. Ljubljansko deželno sodišče se je postavilo na stališče, da dotičniki niso člani, ki niso bili sprejeti za članke, kakor to zahtevajo pravila »Glavne posojilnice«, torej na stališče, ki bi bilo za nešteto članov ugodno, kajti le malo je takih članov, ki bi se pri njih vsprejemu postopalo strogo po statutu. Graško nadsodišče se je nasprotno izreklo zato, da so nepravilno to je ne glasom štatutov vzprejeti člani pravi člani, ki jamčijo neomejeno za zadrugo. Odločilo bo torej mnenje najvišjega sodnega dvora.

† Vida Kočvar pl. Zachova. O smrti gospe pl. Zachove prinašajo hrvaški in srbski listi obširne nekrologe, ki značijo kako priljubljena je bila ta pevka povsod, kjer je delovala. Belgrajski listi poročajo, da je naročila par trenutkov pred svojo smrtjo, da naj se takoj brzojavno naznani njena smrt v Belgrad, kjer je imela veliko prijateljev. Smrt se je naznani ravnatelstvu belgrajskega kralj. gledališča, ki je razobesilo na gledališču črno zastavo in izdalo posebne posmrtnice.

S pestjo in nožem. Ko se je pred kratkim Alojzij Metelko vračal proti domu, ga je v bližini Krškega napadel neznan fant in ga pošteno pretepel. Pozneje je zvedel, da je napadalec kajzarjev sin Anton Salmič iz Gmajne. Ko se je koncem pretečenega meseca slučajno srečal z njim, ga je poklical na odgovor in mu zraven priložil še dve krepki zaušnici. Salmič je nato zgrabil za nož in je sunil Metelka dvakrat v desno ramo, nakar je zbežal. Metelko je moral oditi radi ran v bolnišnico.

Otrok umrl za opeklinami. Zakonska Škrbec iz Male Brusnice sta odšla dne 9. t. m. jutraj v bližnji gozd po listje in sta pustila svoje tri otroke doma. Najstarejša hčerka Marija je naročila svoji sestri Franciški, naj pazi na dvehletnega bratca, ki le ležal v vozičku in je nato odšla iz sobe. Na dosedaj še nepojasnjen način je prišla Franciška do vžigalca in je zažgala slamo v vozičku. Ogenj se je nenadoma razširil. Ko je prišla Marija na kraj nesreče, se je sicer trudila, da bi pogasila ogenj, kar se ji pa ni posrečilo. Dvehletno dete je dobilo tako težke opekline, da je za njimi umrlo še tistega dne.

Razžaljeni kočar. Posestnik Blaž Bukšič se je peljal pred kratkim iz vinograda, kjer je delal čez dan, proti domu. Napoto ga je ustavil kočar Anton Cvelbar iz Zameška in se z njim marsikaj pogovoril. Končno se je hotel Bukšič odpeljati naprej, ker je imel doma dovolj denarja. Ko ga je cvelbar le še nadlegoval mu je odgovoril, da nima časa govoriti z njim in je pognal konja. Cvelbar je bil radi tega razžaljen in je pričel Bukšiča zmerjati na vse načine. Tekel je za vozom, ga dohitel, vrgel Bukšiča na tla in mahal z vso silo po njem. Končno ga je sunil še z nožem v glavo. Bukšiča so morali odpeljati v bolnišnico. Nasilni kajzar pa se bo moral radi svoje nasilnosti zagovarjati pred sodiščem.

Loterijske številke: Dunaj: 48, 66, 51, 61, 32. Gradec: 28, 77, 52, 42, 4.

Trst in Primorje.

Pri tržaškem poštnem in brzojavnem ravnateljstvu je imenovan stavbeni komisar Artur Sanzinger za višjega stavbnega komisarja v tehniški službi.

Študijsko potovanje slušateljev tehniške visoke šole iz Draždanov v Trst. Te dni so se mudili v Trstu slušatelji zgoraj omenjenega zavoda. Napravili so ekskurzijo na jug. Od države so dobili znižano vožnjo. Po številu jih je petdeset, poleg profesorjev. Ogledali so si bazično sv. Justa in druge umetnine. Potovanje je prirejeno v prvi vrsti v umetniško arhitektonske svrhe. Iz Trsta odpotujejo v Zader, Pulj, Šibenik, Split do Kotora, da preštudirajo Dalmacijo. Nazaj se peljejo čez Mostar, Sarajevo in Budimpešto.

Mestni svet tržaški. Prihodnja seja se vrši v ponedeljek 15. t. m. ob 7. zvečer. Poleg regulacijskih načrtov je na dnevnem redu tudi podpora mestnemu gledališču »Verdi«.

Na Proseku je včeraj jutraj pogorela tovarna porcelana, ki je last Terezije Kanž. Poleg domačih gasilcev so prihili tudi mestni gasilci z avtomobilsko brizgalno. Ogenj so pogasili šele popoldne okrog 5. ure. Tovarja je bila 22 metrov dolga in 14 metrov široka. Škoda znaša okrog 30.000 kron, ki je pokrita z zavarovalnino.

Rodbinska tragedija. V ponedeljek je zadela kap na možgane Petra Fonda v ulici Chiozza št. 18. Odpeljali so ga v bolnico, kjer je včeraj jutraj umrl. Ko je zvedela to žalostno novico njegova žena Antonija, s katero je pokojni bil poročen osem let, je iz obupa izpila večjo množino jesihovalne kline. Izprali so ji pač želodec, a bilo je že prepozno, kajti čez par ur je ubožica umrla. Zapuščata 6letno deklico, katero so vzeli sedaj neki sorodniki.

Samomoril se v Trstu izredno množe. Za vsako malenkost se kdo zastrupi ali drugače hoče usmrtiti. Včeraj smo imeli kar tri take slučaje.

Pri Sv. Jakobu je izpila malo žveplene kislina Antonija Giacomini 22 let stara, ker se je sprla s stariši radi njenega ljubčka. Zdravnik reš. postaje jo je rešil.

V ulici Olmo si je na isti način hotela končati življenje 23letna Hortensija F. ker se je sporekla s stariši.

V ulici sv. Franciška je včeraj dopoldne skočila iz 4. nadstopja 46letna Elizabeta Albin ter obležala na mestu mrtva. Vzrok — domači prepri.

Angažma g. Ljubiše Iličiča, bivšega tenorista ljubljanske opere je sprejet v vseh trža-

ških krogih z največjim zadovoljstvom in veseljem, posebno, ker je iz najbolj informiranih krogov dobro znano, da se je odločil g. Iličič za Trst, vključno temu, da mu je bil na ponudbo angažma na zagrebškem deželnem in dunajskem Karlovem gledališču in to pod naravnost sijajnimi pogoji. G. Iličič je lahko uverjen, da bo naletel v Trstu na hvaležno občinstvo, ki bo vedelo ceniti njegovo požrtvovalnost in simpatije, ki jih goji do mladega, a zelo napredujočega slovenskega odra in tržaškega slovenstva sploh.

Člani ljubljanskega gledališča, pod vodstvom in režijo nam že znanega režiserja in izbornega igralca g. Hinko Nučiča, gostujejo v sredo 17. t. m. v Trstu. Uprizori se najnovejšo slovensko delo, izvirna drama slovenskega pesnika in pisatelja Antona Funtka »Tekma«, ki je dosegla na ljubljanskem odru najlepši uspeh. Opozarjamo, da je to edino gostovanje teh priznanih dobrih moči in edina uprizoritev te naše drame.

»Dan« v Trstu. »Dan« se prodaja v Trstu v sledečih tobakarnah: Miramar: Može. — Rojan: Geržina, Vivoda. — Belvedere: Magolo, Hreščak. — Vojaški trg: Lavrenčič, Sekovar. — Geppa: Bajc. — Fontana: Trevisan. — Sv. Ivan: Zeleznik. — Fabra: Pippan. — Goldoni: Bevk. — Barriera: Gramaticopolo. — Del Rivo: Rankelj št. 22. — Bruna št. 44. — Industrija: Segulin. — S. Marco: Rončelj. — St. Martiri: Bruna. — Covana: Bilan. — Campo Marcio: Rannacher. — Drž. kolodvor: Schimpff. — Grunculo: Retinger. — Južni kolodvor: Schmelzer. — Bazovica pri Trstu: Iv. Treven. — V kratkem pomnožimo prodajo »Dana« po tobakarnah v Trstu in okolici. Po navedenih tobakarnah ga je dobiti že ob 8. uri in pol, razven v ponedeljkah in če je zaplenjen. Tedaj dospe malo kasneje.

Najnovejše vesti, telefonska poročila.

OGRSKA.

Budimpešta, 13. aprila. Vlada večina zopet ni dosegla nikakega uspeha v današnji seji poslanske zbornice. Opozicija je uporabljala svojo dosedanje taktiko, ter zopet preprečila prehod na dnevni red. Bilo je več burnih prizorov, ki so izzvali predloge glede tajnih sej, za kar je bilo treba pomenskega glasovanja, na kar je pretekel čas, da se je morala seja zaključiti. V političkih krogih se trdi, da Khuen sploh ne odide na Dunaj, ker ima že v rokah cesarski dekret glede razpusta ogrsko hrvaškega državnega zbora. — V današnji seji so stavili Justhovi tudi naslednjo interpelacijo: 1. Ali misli vlada, da stoji suspendiranje ustave na Hrvaškem in v Slavoniji in imenovanje bana Cuvaja za kraljevega komisarja v soglasju s 30. marca objavljenim kraljevim lastnoročnim pismom? — 2. Ali hoče ministrski predsednik podrobno poročati zbornici o vzrokih in državnopravnih motivih, vsled katerih se je čutil upravičenega poveriti banu moč kraljevega komisarja in to kljub jasnim določbam nagodbe 1867, ter prevzeti vso odgovornost, da se je zamudil ustavno določeni rok 3 mesecev za sklicanje hrvaškega sabora? Položaj se popolnoma nič ne razlikuje od onega pred krizo, ter je pričakovati vsak čas razpusta.

DEMISIJA RUSKEGA VOJNEGA MINISTRA.

Peterburg, 13. aprila. Radi rodbinskih razmer, ki so se razpravljale celo v dumi, je podal ruski vojni minister Suhomlinov demisijo, ki bo tudi sprejeta. Kot njegov naslednik se imenuje prvi oddelni načelnik v vojnem ministrstvu general Polivarov, urednik lista »Ruskij invalid«.

NAPETOST MED BOLGARSKO IN TURŠKO.

Sofija, 13. aprila. Z izgovorom, da hoče turška vlada preprečiti pohod čet na svoje ozemlje, je Turčija pojačala obmejne posadke ob bolgar-

sko-turški meji, ter v jedrenskem zboru izvela delno mobilizacijo. O teh turških pripravah se je posvetoval bolgarski ministrski svet, ter po poročilu vojnega ministra sklenil najdalekosežnejše odredbe, ki se pa varujejo kot najstrožja tajnost.

ZAROKA SRBSKEGA PRESTOLONASLEDNIKA.

Belgrad, 13. aprila. V tukajšnjih dobro informiranih krogih se z vso gotovostjo zatrjuje, da se zaroči v najkrajšem času srbski prestolonaslednik Aleksander z najstarejšo hčerko ruskega carja Tatjano Nikolajevno.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Tržne cene v Ljubljani.

Tedensko poročilo od 13. do 20. aprila.

Cene v kronah		od	do
1 kg govejega mesa I. vrste	1.80	2.00	
1 kg govejega mesa II. vrste	1.60	1.80	
1 kg govejega mesa III. vrste	1.20	1.70	
1 kg telečjega mesa	1.60	2.00	
1 kg prašičjega mesa (svežega)	1.80	2.40	
1 kg prašičjega mesa (prekajenega)	1.90	2.00	
1 kg koštrunovega mesa	1.50	1.60	
1 kg masla	2.50	2.70	
1 kg masla surovega	2.40	2.60	
1 kg masti prašičje	1.12	1.16	
1 kg slanine (špeha) sveže	1.72	1.92	
1 kg slanine prekajene	1.90	2.00	
1 kg sala	1.90	2.00	
1 kg čajnega masla	3.40	—	
1 kg margarinkega masla	2.10	2.20	
1 jajce	—06	—07	
1 liter mleka	—20	—	
1 kg posnetega	—08	—10	
1 kg smetane	—	—	
1 kg kisla	—80	—90	
1 kg medu	1.20	1.40	
1 piščanec	1.90	2.00	
1 golob	—60	—68	
1 raca	2.50	2.60	
1 gos	6.50	7.00	
1 puran	7.00	7.50	
100 kg pšenične moke št. 0	37.00	—	
100 kg pšenične moke št. 1	36.70	—	
100 kg pšenične moke št. 2	36.40	—	
100 kg pšenične moke št. 3	35.80	—	
100 kg pšenične moke št. 4	34.80	—	
100 kg pšenične moke št. 5	34.00	—	
100 kg pšenične moke št. 6	33.40	—	
100 kg pšenične moke št. 7	30.50	—	
100 kg pšenične moke št. 8	20.40	—	
100 kg koruzne moke I. vrste	27.50	—	
100 kg ajdove moke I. vrste	47.00	—	
100 kg ajdove moke II. vrste	45.00	—	
100 kg ržene moke	34.00	—	
1 liter fižola	—26	—44	
1 kg graha	—36	—40	
1 kg leče	—32	—36	
1 kg kaše	—24	—28	
1 kg ričeta	—20	—22	
100 kg pšenice	23.00	—	
100 kg rži	20.00	—	
100 kg ječmena	19.50	—	
100 kg ovs	22.00	—	
100 kg ajde	22.00	—	
100 kg prosa belega	19.00	—	
100 kg koruze stare	20.60	—	
100 kg koruze nove	—	—	
100 kg krompirja	9.50	10.00	
100 kg činkvantina	22.00	—	
100 kg sena	6.00	6.50	
100 kg slame	5.00	5.50	
100 kg stelje	2.00	2.10	
100 kg detelje	6.00	7.00	
Cena trdemu lesu za m ³	9.50	10.00	
Cena mehkega lesu za m ³	8.00	8.50	

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pisemnim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Gospodična želi premeniti službo trafikantije. Gre tudi kot blagajničarka izven Ljubljane. Naslov: A. W. Slomškova ulica 4, Ljubljana.

Širite, kupujte in naročajte „Dan“! Prijavljajte nove naročnike!

Celo noč odprto

Kavarna Leon

Celo noč odprto

Ludovika Jarz
Ejavčeva cesta št. 2
delikates. trgovina, zajtrkovalnica
se priporoča cenjenemu občinstvu.

Najtnejši SPIRIT
iz žita oddaja na debelo od 60 litrov napre po nizki tovarniški ceni veležganjarna 250
M. ROSNER Co.
v Ljubljani, poleg pivovarne „UNION“.

Prva avstr. zavarovalnica proti tatinskemu vlamu
v Ljubljani, Wolfova ulica šte. 6
sprejme več spretnih

akviziterjev
za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko proti visoki proviziji. 280
Potovalci izurjeni v zavarovanju za življenje, ter proti požaru in vlamu imajo prednost.

Učiteljska tiskarna
priporoča v nakup vsemu učitelstvu, vsem učiteljskim društvom in vsem okraj. učiteljskim knjižnicam

po vsebini in opremi krasno Ganglovo knjigo:

Beli rojaki.
Elegantno vezana knjiga stane 3 K, — broširana 2 K 60 vln., s poštnino 26 vinarjev več.
Naroča se v Učiteljski tiskarni v Ljubljani.

— 288 —

— Tu sem, je jeknil Scas in umiral od strahu.

— Scas, od moje roke pogineš. Giunes, ali si tam.

— Tu sem, je potrdil komaj lišno Guines.

— Guines, je obsojal glas. Od moje roke pogineš, Courtehenese, ali si tam? ...

— Tu sem, je dihnil Courtehenese in lasje so mu stali od groze.

— Courtehenese, od moje roke pogineš! ...

Glas je utihnil. Ali četvorica je stala in poslušala: v ušesih jim je brnela strašna obsodba. Upirali so oči v tminno in iskali prikazen. Trepetali so kakor bilke in mrtvaški pot jim je lil curkoma raz čelo. Odpirali so usta, ali besede niso spravili iz sebe. Bolj so bili podobni mrliču, kakor živemu.

Ko je straža odprla vrata, jih je našla, kakor prikovane v zemljo, stremeče nagnjene naprej in z meči v rokah. Ob pekočem svitu bakelj so se zdramili in planili s strašnim krikom na dvorišče:

— Zaprite! Zapahnite! Napnite verige! ...

Bili so še v popolni zavesti prestanega strahu, ko so omahovali po stopnicah k željo pričakujočemu jih vojvodi. Bledi kakor smrt, znojni in s potegnjenimi meči v rokah so se znašli končno v vojvodski orožarni.

Ivan Nevstrašni jih je vzprejel z vidno negotovostjo.

— Kako je, ali je končano, opravljeno, jih je vpraševal hlastajoče in jih začel po vrsti tresti.

— Visokost, je spregovoril Scas z ubitim glasom. Jeli človek, ki sejeborilznami, mrtev?

— 285 —

Trojica je vsa obupana zopet položila vrečo in krenila proti bregu Sene. Prišedši do reke, so vsi trije poklekli in položili predse otrplo truplo. Nato so sklenili roke in pričeli s počasnim glasom moliti očenaš...

Klečali so na pesku in vreča je ležala do polovice v vodi. Ko so odmolili, so potisnili mrliča v vodo in zbežali v gosto meglo, kar so jih nesle noge.

Voda je odrinila vrečo zopet na plitki breg, kjer je obležala v peskasti kotanji, na pol v mrzli vodi novemberske dobe...

Kako naj bi najboljše dokazali in dopovedali, ljubeznjivi bralki in potrpežljivemu bralcu dogodek, ki ga nameravamo popisati v sledečih vrsticah? Ali bo zadostovalo, če rečemo: Hardy je bil mrlič, ki ni bil mrtev. Hardy ni mogel umreti! Hardy je bil navidezno mrtev! Naporu prestanega dne so povzročili otrpljenje njegovega organizma, ki je bilo za eno njegova rešitev!

Kajti mrzla voda in ledena megla so mu kmalu povrnila zavest. Z zobmi je pregrizel raševinasto platno in se izkopal iz vreče in neprijetne kopelji. Počasi se je domislil vsega, kar se je bilo pripetilo in ozrši se okoli sebe spoznal, da je zopet srečno odnesel pete. Otrsel se je mokrte in v divjem diru odhitel v smeri proti ulici Barbette...

Trojica se je bila vrnila v burgundsko palačo, kjer jo je vojvoda že težko pričakoval. Natanko so mu morali popisati, kako so potopili vrečo z mrtvecem. In plačilo ni izostalo: drug za drugim so posegali v vrečo z zlatom

Hila Saint-Pol.

Ivan Mohorič

krojač, Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča slav. občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. Solidna postrežba po najnižjih cenah in najnovejšem kroju. V zalogi vedno različno blago. Izdelovanje vseh vrst preoblečenih gumbov. 214

Lasne kite

po 5, 7, 9 in 12 K. Barva za lase in brado „Neril“ od dr. Drallea v steklenicah po 2 in 4 K. — Lasne podlage in mrežice vse vrste. — Lasulje, brade, šminke itd. za gledališča. — Šminke in puder za ulico, vse po jako zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli, Ljubljana

Pod Trančo 1 (zraven čevljarskega mostu) izdelovalnica za vsa lasna dela.

Josip Lisec

oblastveno avtorizirani geometer

Ljubljana, Sodna ulica št. 3
prevzema vse zemljemerske zadeve.

Pozor!

Naznanjam cenj. damam tu in na deželi, da prodajam do 8. maja vse blago nahajajoče se v moji trgovini in sicer:

slamnike, otročje kapice, športne kape in vse potrebščine za modistke zaradi preselitve po globoko znižani cenil. Opozarjam cenj. dame, da bom moj salon znatno povečala ter se bode isti od 8. maja dalje nahajal na Starem trgu.

Minka Horvat.

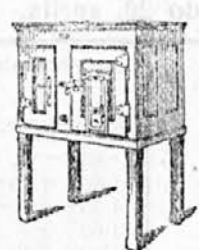
Specialna trgovina finih ročnih del TONI JAGER

v Ljubljani, Židovska ulica 5.

Predtiskarija. — Tamburiranje. — Montiranje. — Plisiranje.

Simon Praprotnik

stavbeni in pohištveni mizar
v Ljubljani, Jenkova ulica št. 7.

priporoča p. n. odjemalcem (posebno že onim v južnejših krajih) svojo veliko zalogo

omar za led

v poljubnih velikostih za pivovarne, restavracije, trgovine, delikatesne trgovine itd. 218

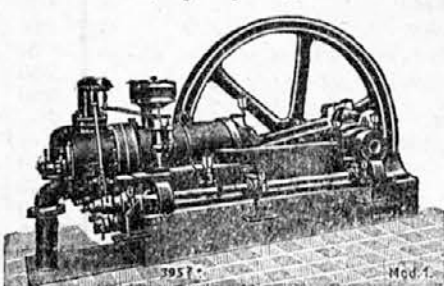
Cene najnižje. Postrežba točna. Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Langen & Wolf, Dunaj X.

Zastopstvo: 97

GABRIEL BRINŠEK, Ljubljana, Bleiweisova c. 16.

Fabrikat prve vrste.

Najcenejši obrat.

Originalni „Otto“-motorji.

Goriva: benzin, benzol, sirovo olje, sesalni plin, svetilni plin itd. — Prodanih čez 106.000.

Motorji na sirovo olje sistem Diesel.

Najcenejše gorivo. Zahtevajte cenik št. 569.

„DAN“ se prodaja po vseh tobakarnah po 6 vin.

Tvrda Bilina & Kasch nasi.

M. Schubert

Ljubljana, Židovska ul. 5

Priporoča svojo veliko zalogo glaze in raznovrstnih drugih rokavic, modno blago, parfumerijo, galanterijo, ročna dela, izdelovanje vseh vrst prevlečenih gumbov, kakor tudi vse kirurške potrebščine kilne pasove, ravnodržalec itd. po najnižjih cenah. Snaženje vseh vrst rokavic. Moderna predtiskarija. Postrežba točna in solidna. Vnanja naročila se točno izvršujejo. 134

JULIJA ŠTOR

— Ljubljana —

Prešernova ulica št. 5.

največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih goissserskih gorskih čevljev.

Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

Brez razprodaje 75% ceneje.

Namesto da veliko anonciram sem se odločil radi draginje otvoriti separatni oddelek v souterainu z oblekami za gospode in dame od zadnje sezije z 75% znižano ceno. Pošiljam na izbiro tudi na deželo.

Ogromna zaloga svežih najnovejših oblek in površnikov za gospode in dečke, ter konfekcije za dame in deklice po znižanih cenah.

„Angleško skladišče oblek“, O. Bernatovič,
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Redka prilika za nakup velikega zemljišča z gostilno.

Dne 18. aprila ob 9. uri dopoldne bo na sodni dražbi prodano na Bledu (Zagorice hiš. št. 2 in 42) zemljišče vlož. št. 137 kat. obč. Želeče in sicer na licu mesta. — Zemljišče je sodnijsko cenjeno na 88 tisoč kron, vadij znaša 8000 kron. Hiša ima prostore za gostilno, več sob za tuje, 2 verandi. Nadalje je del tega zemljišča še mesnica, kegljišče in gospodarsko poslopje s stanovanjem. Posestvo ima srenjske pravice, 16 njiv, 5 travnikov, 1 pašnik in 3 gozde. Gostilno obiskujejo kmečki, delavski in obrtniški sloji, tedaj celoletni promet.

Konfekcijska trgovina MAČEK & KOMP., LJUBLJANA

založniki c. kr. priv. južne železnice
Franca Jožefa cesta št. 3

priporoča veliko izbiro spomladanskih novosti za gospode in dečke.

Strogo reelna postrežba. 201 Najnižje cene.

Ivan Ravnihar

urar in trgovec z zlatino in srebrnino

Ljubljana, Sv. Petra cesta 44

Za vsako pri meni kupljeno kakor tudi popravljeno uro jamčim 1 leto

Lasna delavnica za popravila in vsakršna v mojo stroko spadajoča nova dela.

Del. glavica: K 8.000.000. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. Rez.fond nad K 800.000.

Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

— 286 —

in odnesli, kolikor je kdo mogel obdržati v pesti.

Passavant si je izbral najkrajšo pot, Pariz mu je bil znan kakor malokomu; saj pa je tudi preživel vsa deška leta na njegovih ulicah! Tekel je na vsi moč, kljub temu da so bile njegove moči že do skrajnosti izčrpane.

Ali zločin je bil izvršen, usoda je tako hohela!

Hardy je prišel prepozno. S stisnjenimi zobmi je poslušal in lovil besede smrtnorajenega paža.

Paž je bil spoznal četvorico Burgundca in jo izdal Passavantu. Ko je izdihnil, je Hardy poiskal truplo ubitega vojvode, vzdignil ga iz mlake krvi, prislonil na zid bližnje hiše in odšel tresoč se po vseh udih.

Globoko potrj je krenil v prenočišče. Bil je že v ulici Saint Martin, ko je naenkrat zadet na skupino razgrajčev. Obkolili so ga in ga začeli zmerjati in suvati. Ob brlečem svitu cestne svetilke je spoznal Hardy, da so suroveži Burgundčeva četvorica: Ocquetonville, Giunes, Courtehenne in Scas.

Položaj je bil skrajno neprijeten za Hardyja. Ako ga ne spoznajo, bo odrinil najbližjega in utekel. Četvorica je bila popolnoma pijana in ga ni spoznala. Naglo je torej Passavant popadel Ocquetonvilla, ki se hudo zibal v nogah, treščil ga v ostale tri in jim izginil v gosto meglo.

Na zasledovanje četvorica ni mogla misliti. Zaeno se je gostila megla čimdalje bolj, za drugo so se pa pretepači komaj držali na

nogah. Besno preklinjaje so krenili svojo pot dalje.

Bili so »Pri obešeni svinji«, kjer so skušali v vinu potopiti oglešujočo se vest in strah, ki sta si pri mnogih ljudeh ponavadi dvojčka.

Morilci so bili zelo nepokojni. Ako bi bilo šlo za priprostega meščana, bi že davno več ne mislili na storjeno rokovanjstvo. Tudi če bi njih žrtev bil visok dostojanstvenik, bi jih čin ne vznemirjal, kajti bili so odgovorni le Ivanu Nevstrašnemu. Ali oni, ki je pravkar padel umorjen od njihovih bodal, je bil kraljev brat! In če bi se izvedelo ime morilcev in njih najemnika, bi jim bile kratkomalo posekane glave — tudi Ivanu, vojvodi Burgundcev.

In raditega jih je njih zadnje delo vznemirjalo in strašilo.

Zibaje se na levo in desno so dospeli končno do vrat burgundske palače in začeli kričati na stražo, da jim odpre.

Hipoma se je začul za njimi iz temne noči jaden glas, ki jim je šel skozi kost in mozeg. Okrenili so se in z naježinimi lasmi bulili v črno noč. Glas je zavreščal:

— Ocquetonville!... Ocquetonville!

— Ali slišite? je zatrepetal Ocquetonville in zobje so mu šklepetali.

— To je njegov glas! je zajeceljal Guines.

— Glas mrtvega!

— Ocquetonville, je ponovil glas iz noči, ali si tam?

— Tu sem, kaj hočeš? je odgovoril Ocquetonville in se opotekel, pijan od groze.

— Ocquetonville, je zaklical glas od moje roke pogineš. Scas! Ali si tam?...

— 287 —

Ker se pride dandanes pri hudi konkurenci do denarja le potom

dobre reklame

svetujemo vsem, ki hočejo kaj kupiti ali prodati, ali ki iščejo službe, da naj inserirajo v izbornem in zelo razširjenem slovenskem neodvisnem dnevniku

„DAN“

ker ima to inseriranje gotov uspeh.

Oglase za „DAN“ sprejema po najnižjih cenah „Prva anončna pisarna“ v Ljubljani, Franciskanska ulica št. 8, katera daje radevolje tudi vse za to potrebne informacije.